

Gezondheid en veiligheid, prioriteiten voor de Europese Unie

De Europese Commissie

De goedkeuring en de praktische toepassing in de afgelopen decennia van een grote hoeveelheid wetgeving hebben de arbeidsomstandigheden in de EU-lidstaten verbeterd en om aanzienlijke vooruitgang te boeken bij het terugdringen van ongevallen en ziekten in verband met werkplaats. De richtlijn van 1989 betreffende veiligheid en gezondheid op het werk (89/391/EEG) bevat algemene beginselen voor alle zakelijke sectoren, in het bijzonder met betrekking tot de verantwoordelijkheden van de werkgever in relatie van gezondheid en veiligheid van de werknemers. Aangevuld met een reeks voorschriften van specifieke richtlijnen, zijn deze bepalingen bedoeld om:

- bevordering van een betere gezondheid en veiligheid in alle sectoren, prive en publiek;
- bevordering van het recht van werknemers om voorstellen te doen op het gebied van gezondheid en veiligheid, om een beroep op de bevoegde autoriteiten en het werk te stoppen in het geval van ernstig gevaar;
- proberen arbeiders de juiste bescherming te geven, zodat ze elke dag gezond vertrekken van het werk.

EU-OSHA :

Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk (EU-OSHA) heeft tot taak van Europa een veiligere, gezondere en productievere werkplaats te maken. Het promoot een cultuur van risicopreventie om de arbeidsomstandigheden in Europa te verbeteren door:

- het verspreiden van informatie over het belang van de gezondheid en veiligheid van werknemers voor Europese sociale en economische stabiliteit en groei;
- het ontwerpen en ontwikkelen van praktische hulpmiddelen voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen om hulp te bieden bij het beoordelen van de risico's op de werkplek en om kennis en goede praktijken te delen op het gebied van veiligheid en gezondheid binnen hun invloedssfeer en daarbuiten;
- het identificeren en beoordelen van nieuwe en opkomende risico's.

CEETTAR: dynamische kracht van de loonbedrijven

De Confédération Européenne des Entrepreneurs de Travaux Agricoles, Ruraux et Forestiers, opgericht in 1961, vertegenwoordigt bijna 100.000 onafhankelijke bedrijven en bijna 500.000 actieve mensen. Het is bedoeld als een bron van voorstellen ten behoeve van ondernemers en de rurale economie in Europa.

EFFAT is de Europese vakbondsfederatie voor de landbouw, voedingsindustrie en HORECA sectoren

Vertegenwoordigt 120 nationale vakbonden uit 35 landen in Europa, EFFAT behartigt de belangen van meer dan 2,6 miljoen leden ten opzichte van de Europese instellingen, de Europese vakverenigingen en de bedrijfsleidingen. EFFAT is een onafhankelijke vakbond.

De Europese sociale partners van de bedrijven die land-, tuin- en bosbouwwerken uitvoeren, EFFAT en CEETTAR, engageren zich al verschillende jaren in een actieve en autonome sociale dialoog, een onmisbare voorwaarde voor een duurzame ontwikkeling van de bedrijven en het werk. Meer informatie kan u vinden op het volgende adres: www.rural-services.eu

CEETTAR en EFFAT zijn terugkerende partners van de campagnes opgezet door EU-OSHA en willen hierdoor bijdragen aan de verbetering van de werkomstandigheden in Europa.

Rue de l'hôpital/Gasthuisstraat 31 b2
B - 1000 Bruxelles

Tel.: +32.(0)2.274.22.06
Fax: +32.(0)2.400.71.26
E-mail : ceettar@ceettar.eu

38, Rue Fossé-aux Loups
B - 1000 Bruxelles

Tél.: +32.(0)2.218.77.30
Fax: +32.(0)2.218.30.18
E-mail : effat@effat.org

Samen voor de preventie van risico's op het werk

Met de steun van de Europese Commissie
VS/2012/0440

Waarover gaat het ?

Gezondheid op het werk, meer algemeen gezien als kwaliteit van het beroepsleven, draait rond drie verschillende doelen:

1. behoud en bevordering van de gezondheid van de werknemer en van zijn werkcapaciteit;
2. verbetering van de context en van het werk;
3. uitwerking van een organisatie en van een werkcultuur die de veiligheid en gezondheid op het werk ontwikkelt.

Een moeilijk dossier

Wat betreft de veiligheid en gezondheid op de werkvloer moeten we met verschillende eisen rekening houden, meer bepaald op volgende vlakken:

- menselijk: evaluatie van de risico's, opleiding voor het personeel;
- organisatorisch: verantwoordelijkheid, delegeren van macht;
- economisch: productiviteit, bijdrage, ondernemerskosten;
- technisch: respecteren van de normen, creëren van jobs en ergonomie

Beroepen uit de groene sectoren en hun risico's!

Land-, tuin- en bosbouwwerken zijn fysiek zeer veeleisend. Gezondheidsproblemen kunnen opduiken als gevolg van de repetitieve aard van het werk en de blootstelling aan de weersomstandigheden, aan lawaai en aan stof. Daarbij komt nog dat de werknemers met machines werken, met voertuigen, met potentieel gevaarlijke chemische producten en dit regelmatig alleen, in een moeilijke omgeving zoals bijvoorbeeld op een hoogte, op een helling, dicht bij putten en silo's...

Met welke risico's moeten we rekening houden in de land- en bosbouwsector?

- risico's gelinkt aan de besturing van land-, tuin- en bosbouwmachine's;
- risico's gelinkt aan het onderhoud van land-, tuin- en bosbouwmachine's;
- objecten die vallen of contact met bewegende objecten (constructies, balen, boomstronken);
- vallen van grote hoogte (uit een boom, van een dak...);
- elektrocutie;
- verdrinking (in water of giereservoirs, graansilo's);
- behandeling van dieren.

De veiligheid en gezondheid op het werk is een thema waar managers en werknemers zich actief mee bezig moeten houden, want een ongeval heeft ernstige gevolgen:

Voor een werkgever (of een zelfstandige), zorgt dit voor kosten:

- medische en farmaceutische kosten (incl. eerste zorgen);
- verzekeringskosten;
- gerechtskosten (burgerlijke of strafrechtelijke stappen);
- kosten gelinkt aan de toegebrachte schade aan de machines en de infrastructuur;
- kosten gelinkt aan de aanwerving en de opleiding van nieuwe en tijdelijke werknemers;
- kosten door schade aan het imago.

Voor een werknemer (of zelfstandige) betekent een ongeval:

- pijn, blessures en lijden;
- een opname in het ziekenhuis;
- medische kosten;
- werkongeschiktheid (tijdelijk of permanent)
- permanente invaliditeit;
- verlies van bestaansmiddelen.

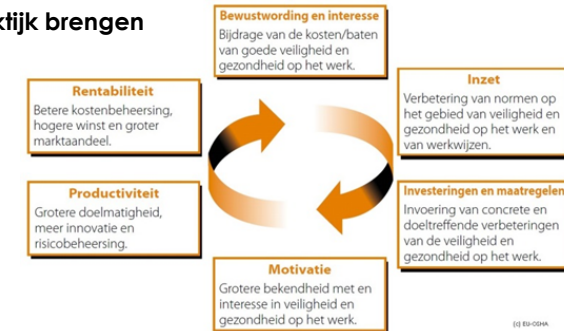
De sociale partners uit de sector van land-, tuin- en bosbouwwerken hechten uiterst veel belang aan de preventie van arbeidsongevallen. Ze zijn van mening dat :

1. De veiligheid en gezondheid op de werkvloer een niet te overziene inzet vertegenwoordigt op economisch vlak van het beroep;
2. De loonwerkers moeten naast efficiënt materiaal aan de landbouw en de plattelandszone's ter beschikking te blijven stellen, ook blijven zorgen voor een professionele know-how van hoog niveau. Dit steeds met de kwaliteit van het werk in het achterhoofd, die steunt op een bijzondere verantwoordelijkheid wat betreft de veiligheid en gezondheid van de werknemers;
3. De veiligheid en gezondheid op het werk staan centraal in de uitdagingen gelinkt aan de kwalificatie van de diensten en jobs van de bedrijven. Kwesties rond hygiëne en veiligheid maken sinds 2008 deel uit van het referentiekader van CEETTAR voor de certificering van de diensten van landbouwbedrijven.
4. Met het oog op de bevordering van de veiligheid en gezondheid op het werk, engageren de sociale partners zich ertoe acties op te starten in het kader van hun Europese sociale dialoog.

Acties ondernemen op het vlak van veiligheid en gezondheid op de werkvloer is essentieel voor kleine bedrijven die hun prestatieniveau willen verbeteren. Het zijn zij die het meest te verliezen hebben bij de risico's gelinkt aan de slechte veiligheids- en gezondheidsnormen .

Daarbij komt ook dat de veiligheid en gezondheid op het werk ook een steeds grotere rol begint te spelen in de verovering van nieuwe klanten, die overhand meer garanties verwachten van de bedrijven met dewelke ze zaken doen. Zo maken de prestatienormen op het vlak van veiligheid en gezondheid op de werkvloer ook vaak deel uit van de voorwaarden om aanbestedingen op de publieke en private markt in de wacht te slepen .

In praktijk brengen

Initiatieven

Al is het steeds nuttig om het beste te ambiëren, de loonwerkers uit de groene sectoren zijn zich helemaal bewust van de inzet op het vlak van veiligheid en gezondheid. Op Europees niveau investeren ze 5 miljard euro per jaar aan materiaal, de factor om de werkomstandigheden van hun werknemers te verbeteren.

De nationale en regionale representatieve organisaties engageren zich ten volle voor de uitvoering van de wettelijke voorzieningen. Daarnaast ondernemen ze op grote schaal actie voor kwaliteitsvolle en kwalificerende jobs. Op deze manier vinden we herhaaldelijk opleidingsprogramma's met als doel de werknemers te kwalificeren maar ook om hen de garantie te bieden een beroep uit te voeren met de nodige kennis op het vlak van veiligheid en gezondheid. Enkele voorbeelden illustreren dit engagement:

- In Frankrijk heeft FNEDT een kwalificatie technicien – werkplaatsmanager opgezet, in samenwerking met opleidingsinstellingen. Daarnaast heeft ze ook 'Qualiterritoires' opgericht, die specifieke kwalificatie-bewijzen aan bedrijven overhandigt, waarbinnen de uitdaging van veiligheid en gezondheid geïntegreerd zijn.
- In Duitsland heeft BLU Fachkraft Agrarservice opgezet, een cursus om het personeel te kwalificeren en hun met bedrijven die landbouwwerken uitvoeren te omkaderen.
- In Nederland heeft CUMELA www.groengrondinfra.nl opgericht, een internetportaal om uitwisselingen tussen werkgevers, studenten en opleiders mogelijk te maken.
- In het Verenigd Koninkrijk zorgen NAAC wegcode en programma's voor kwaliteit van diensten voor een verplicht luik met betrekking tot veiligheid en gezondheid.